

UNIVERZITA
PARDUBICE
FAKULTA
FILOZOFICKÁ

Katedra filosofie a religionistiky

Posudek vedoucího/oponenta bakalářské práce

Jméno studenta: Filip Dvořák

Název práce: Přirozená práva a vznik státu u Hobbesa a Locka

Jméno vedoucího práce: Václav Sklenář

Jméno oponenta: Sylvie Bláhová

I. Formální kritéria

	ano	zčásti	ne
1. Naplnění celkového záměru: - práce odpovídá svému zadání a obsahu - vymezení tématu je přiměřené a není příliš široké	X		
2. Metodické a systematické zvládnutí práce - text je strukturně a logicky uspořádán - práce je adekvátně zpracována		X	
3. Úvod a závěr - úvod řádně seznamuje s cílem a postupem práce, s dosavadním bádáním na dané téma a stěžejní literaturou - závěr náležitě shrnuje a hodnotí celou problematiku, formuluje přínos k řešení problému a vlastní stanoviska		X	
4. Autor náležitě vypracoval všechny formální požadavky kladené na bakalářskou práci - zadání, prohlášení, obsah, úvod, pojednání, závěr, resumé v češtině a cizím jazyce - odpovídající počet stran	X		

Z formálního hlediska je práce na solidní úrovni—má jasnou a srozumitelnou strukturu, přičemž autor následuje záměr, který si stanovil v úvodu. Myslím však, že autor mohl být podrobnější, pokud jde o úvod a především závěr, který v práci zcela absentuje (pokud je závěrem srovnání, pak to měl autor deklarovat).

II. Obsahová kritéria

	ano	zčásti	ne
1. Práce prokazuje porozumění autora v dané problematice.	X		
2. Myšlenková soudržnost a souvislost textu: - je vyhovující - srozumitelnost argumentace a podloženost argumentů či myšlenek je adekvátní	X		
3. Práce se opírá o relevantní prameny a literaturu.		X	
4. Práce s literaturou: - v práci je zřetelně předvedeno, že student pracoval s odbornou literaturou a s myšlenkami jednotlivých autorů - autory uváděl (nejen odkazem na poznámku), srovnával, parafrázoval a citoval - zřetelně rozlišoval své myšlenky od myšlenek jednotlivých autorů		X	
5. Bakalářská práce je filosofickým textem: - autor prokázal fundovanou a analytickou práci s pojmy a myšlenkami - autorova práce nespočívala jen v převyprávění daného téma nebo pouhém poskládání hesel, parafrází či myšlenek - práce nebyla zatížena nepřiměřenou mírou historických, životopisných nebo jiných nefilosofických údajů		X	

Filip Dvořák ve své bakalářské práci velmi dobře popisuje teorie Thomase Hobbesa a Johna Locka, respektive jejich pohled na přirozený stav a ustavení státu. Interpretace jednotlivých konceptů, se kterými daní autoři pracují je korektní, přičemž také závěrečné srovnání je přesné (vyzdvihují například přesný popis Hobbesova rozlišení mezi autorem a aktérem). V tomto ohledu mám za to, že autor odvedl vcelku poctivou práci. Přesto si však myslím, že by ambice při psaní bakalářské práce měly být větší, než „jen“ popis (či dílčí interpretace) několika kapitol Hobbesova Leviathana, respektive Lockova Druhého pojednání o vládě. Jakkoli je–jak píšu dříve–popis korektní, v práci postrádám hlubší autorský vklad, respektive vlastní analýzu. Ta částečně přichází v závěrečném srovnání, autor nicméně zůstává relativně stručný, přičemž nejde nad rámec obecně známých faktů. S tím souvisí velmi omezený výběr sekundární literatury–autor využívá pouze tři zdroje sekundární literatury, což je podle mě málo (navíc v souvislosti s autory, o kterých byly napsány kvanta interpretujících knih). Mám za to, že komplexnější interpretační zázemí by autorovi bývalo poskytlo větší prostor pro inovativnější analýzu, která by měla potenciál jít nad rámec pouhého popisu jednotlivých kapitol Leviathana a Druhého pojednání o vládě. V této souvislosti by se také vybízelo reflektovat dopad Hobbesových a Lockových teorií na současné politické myšlení a práci s koncepty, jako jsou suverenita, svoboda, rovnost, či klidně vztah morálky a politiky. Je fascinující, jak moderními autory oba analyzovaní myslitelé byli a jak zásadně jejich myšlení ovlivňuje i stávající debaty o těchto konceptech. Kromě této obecné–avšak zásadní–výtky si myslím, že autor mohl být trochu podrobnější, pokud jde o úvod a závěr (který, jak píšu výše, zcela absentuje). Především pak mám za to, že autor mohl lépe „ospravedlnit“ výběr svého tématu a nastínit čtenářstvu jeho relevanci (tím

se částečně vracím k obecné výtce). Ve stávající verzi je úvodu věnována asi třetina strany, přičemž autor v podstatě pouze uvádí, jaký postup bude v práci následovat.

III. Jazyková a grafická kritéria	ano	zčásti	ne
1. Práce je bez gramatických a stylistických chyb nebo jiných nedostatků (překlepy, nedokončené věty atd.)		X	
2. Práce je psána kultivovaným a odborným jazykem		X	
3. Terminologické zpracování textu - fundované porozumění terminologie v oboru a daném tématu - vhodné používání terminologie a vysvětlování pojmů	X		
4. Odkazy, citace a poznámkový aparát - vyhovující práce s odkazy - dodržení a jednotnost citačních norem - náležitý poznámkový aparát	X		
5. Citování - míra citování je vyvážená - vhodná volba a výstižnost citací	X		
6. Grafická kritéria - grafická úprava (písmo, obsah, názvy kapitol, odstavce, řádkování atd.) je vyhovující	X		

Až na pár gramatických chyb je práce po jazykové stránce v pořádku, jakkoli je autorův styl psaní trochu těžkopádný.

IV. Použitá literatura	ano	zčásti	ne
1. kritický a vhodný výběr prvotní literatury a pramenů	X		
2. kritický a vhodný výběr druhotné literatury		X	
3. práce s cizojazyčnou literaturou		X	

Jak píšou výše, mám za to, že autor mohl aktivněji pracovat se sekundární literaturou, která je k danému tématu k dispozici.

Další doporučení:

Pracovní součinnost studenta a vedoucího práce v průběhu zpracování práce (vyplní vedoucí práce):

Celkové hodnocení:

Práci doporučuji k obhajobě: ano

Návrh hodnocení: D

Náměty k rozpravě:

- Autor v závěrečném shrnutí píše (str. 41 a 43), že dle Hobbese jsou lidé v přirozeném stavu "morálně zkažení". Zároveň však dříve uvádí, že Hobbes tvrdí, že morálka v přirozeném stavu neexistuje a že koncepty spravedlnosti/nespravedlnosti či dobra/zla vznikají až s ustavením suveréna. Jak tedy může autor tvrdit, že Hobbes považuje lidi za morálně zkažené?
- Ráda bych, kdyby autor aplikoval Hobbesovo rozlišení mezi autorem a aktérem na stávající pojetí suverenity, které také stojí na předpokladu, že jejím zdrojem je lid. S tím souvisí otázka, jakou roli hraje pro Hobbese právní systém (respektive ústavní řád)?

V Pardubicích dne

vedoucí práce/oponent